

Osnovna sredstva - Računanje knjigovodstvene amortizacije

Amortizacija se računa po zadatom procentu otpisa. Na primer, ako je nabavna vrednost OS na početku godine 100.000, a otpis u prethodnom periodu bio 30.000 i ako je procenat otpisa 15.5%, amortizacija se računa ovako:

DATUM	OPIS	ULAZ	IZLAZ	STANJE	OSNOVICA	% OTP	OTPIS
> 31.12.17		1	1	1	100.000,00		30.000,00
31.12.18	Pop.1			1	100.000,00		30.000,00
31.12.18	amort.					15,50	15.500,00
> 31.12.18	STANJE			1	100.000,00		45.500,00

Dakle, računa se 15.5% od 100.000 i to je amortizacija za godinu dana (15.500). Pošto je prethodna bila 30.000, novi ukupan otpis je 45.500.

Ukoliko je sredstvo nabavljeno u toku godine, onda se amortizacija računa po broju dana ili meseca korišćenja (ovo se podešava u sistemskim opcijama). Na primer, neka je OS nabavljeno 17.08:

DATUM	OPIS	ULAZ	IZLAZ	STANJE	OSNOVICA	% OTP	OTPIS
> 17.08.18		1	1	1	100.000,00		
31.12.18	Pop.1			1	100.000,00		
31.12.18	amort.					15,50	5.775,34
> 31.12.18	STANJE			1	100.000,00		5.775,34

Za celu godinu amortizacija je kao u prethodnom slučaju $100.000 \times 15.5\% = 15.500$. Kako od 17.08-31.12. ima 136 dana, onda je amortizacija za ovaj period:

$$15.500 / 365 * 136 = 5.775.$$

Ako sredstvo ima promenu vrednosti u toku godine, računa se posebno otpis za svaku promenu. Na primer:

DATUM	OPIS	ULAZ	IZLAZ	STANJE	OSNOVICA	% OTP	OTPIS
> 31.12.17		1		1	100.000,00		
05.05.18	1				50.000,00		
31.12.18	Pop.1			1	150.000,00		
31.12.18	amort.					15,50	20.595,89
> 31.12.18	STANJE			1	150.000,00		20.595,89

Ovde se ukupna amortizacija sastoji iz dva dela: početna vrednost 100.000 važi za celu godinu, pa je otpis $100.000 \times 15.5\% = 15.500$. Od 5. maja do 31.12 ima tačno 240 dana, pa je otpis $50.000 \times 15.5\% = 7.750$. Dalje imamo:

$$7.750 / 365 * 240 = 5.095$$

Dakle, ukupan otpis je $15.500 + 5.095 = \mathbf{20.595}$

Ukoliko se izabere opcija za računanje amortizacije po mesecima, uzima se ceo broj meseci počev od prvog narednog:

DATUM	OPIS	ULAZ	IZLAZ	STANJE	OSNOVICA	% OTP	OTPIŠ
??????????	??????????	??????????	??????	??????	????????????????	??????	??????????
> 02.11.18		1	1	1	100.000,00		
31.12.18	Pop.1			1	100.000,00		
31.12.18	amort.					10,00	833,33
> 31.12.18	STANJE			1	100.000,00		833,33

U ovom primeru je OS nabavljeno 2. novembra, ali obračun počinje tek od 1. decembra, pa se za amortizaciju uzima samo jedan mesec (100.000 x 10% /12).

Preporučljivo je da se knjigovodstvena amortizacija radi po danima, jer poreska se uvek radi po danima. Moguće je raditi knjigovodstvenu po mesecima, a poresku po danima, ali se one tada nikada neće poklopiti jer se rade za različite periode.

VAŽNA NAPOMENA: Kod obračuna se **ne uzima** početni dan, pa tako između 31.12.17 i 31.12.18 ima tačno 365 dana. Iz tog razloga se za interval 5.5.18-31.12.18 početni datum 5.5.18 ne uzima kao dan sa povećanom vrednošću. Znači, ako želite da se OS amortizuje cele godine, prva stavka treba da ima datum 31.12. prethodne godine.

Postavlja se pitanje **početnog datuma amortizacije**. Program omogućava da se za svako osnovno sredstvo zada datum izrade, datum kupovine, datum aktiviranja/deaktiviranja. Međutim, svi ovi datumi su samo informativnog karaktera, **za početak obračuna se uvek uzima datum upisan u karticu.**

Kako da proverite popise i obračune amortizacije OS možete naći na ovom linku:

<https://wings.rs/osnovna-sredstva-provera-obracuna/>